

Harcok Monasztr körül.

Macedóniai front.

Azok a magaslatok, amelyeket Monasztrtól északra a hó 20-án csapataink elfoglaltak, tegnap erős francia támadásoknak voltak kitéve, Mindegyik támadás kudarcra végződött. Hasonló balsikerrel járt az ellen-ségnek a tavak közti szorosokban indított gyenge előretörése.

Ludendorff, első főszállásvezető.

Közös minisztertanácskozás Bécsben. Bécsből jelentik: Czernin gróf külügyminiszter elnöklésével ma közös minisztertanácskozás volt, melyen a közélmezős kérdéseivel foglalkoztak.

Kitüntetés a tengeri hadviselés eredményeiért. Berlinből a Wolff-ügynökség jelenti: Vilmos császár Holtzendorff tengernagyat a pour le mérite rendjelet adományozta a tengeri hadviselés terén elért eredményes működésének elismeréseképp.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Vihar

a hazaárulás vádjá körül.

Budapest, márc. 22.

A képviselőház ülését fél 4 órakor nyitotta meg Szász Károly elnök. Napi rendszerint folytatták a miniszterelnöki jelentés felatti folyó vitát.

Csermek Ernő: Közélemezési és lakásbérleti kérdésekkel foglalkozik. Szóvá teszi az utóbbi időkben tömegesen bejelentett összeférhetetlenségi eseteket. A jelentést nem fogadja el.

Förster Aurél: A bankok földvásárlásait támadja. Új monopoliumpontokat ajánl a kormány figyelmébe, hogy a háború okozta kizárások fedezetét találjanak. Neki nem kell új Magyarország, megelégszik a réggel is.

Sárvári-Huszár Károly: A Rajasics ügyet tárgyalja. Bár Rajasics még mindig képviselő.

Rakovszky István (közbeszóló): Hazaáruló!

Szász Károly elnök Rakovszkyt rendre utasítja.

Rakovszky: Másodszor is hazaáruló! Szász elnök Rakovszkyt újból rendre utasítja.

Rakovszky: Harmadszor — és tízedszer is hazaáruló!

Szász elnök: Figyelmezteti Rakovszkyt a házszabályokra. Erősebb rendszabályokhoz kénytelen nyulni.

Pallavicini őrgróf, Podmaniesky báró, Szencsényi, Antal Géza ismételt közbeszólással után nagynehezen elül a zaj és Huszár Károly folytatja beszédét: Akár érvényes, akár nem a Páris listája, Rajasics József báró erkölcsi halott volt már akkor, mikor a szarajevói gyilkosság után a magyar parla-

menben a szerb fizetmek érdekében védőbeszédet mondott. A jelentést nem fogadja el.

Szencsényi György személyes kérdésben szólal fel. Elmondja az ellenzék belgrádi szereplését. Tíz évvel ezelőtt a szerb ujságíró egyesület meghívta az Otthoniőrök és lapírók körét, ez elfogadta a meghívást s tagjai közül többan leutaztak Belgrádba. Velük utazott néhány politikus is. Ez egy

átatlan kirándulás volt csupán, amelyből az ellenzék ellen nem lehet többé követelnie:

Antal Géza szintén személyes kérdésben kér szót. Nem vette védelmébe Rajasics bárót. Rajasics ellen még csak vádak vannak, ítélet nincs. Aki nem hiszi el a vádakat, az még nem véd Rajasicsot.

Az ülés 9 órakor éri véget.

Az olaszok offenzívától félnek.

Budapest, március 22. (Saját tudósítónktól.) Luganóból jelentik: Az olasz lapok a németek franciaországi visszavonulásával kapcsolatban arról írnak, hogy a visszavonulás Németország és Ausztria-Magyarország által közösen Olaszország ellen indítandó nagy offenzívával van összefüggésben.

Amerika és az orosz forradalom.

Budapest, március 22. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: A Reuters-ügynökség jelenti Washingtonból: Nagyon megbízható forrásból közlik, hogy a kormány utasította pétervári nagykövetségét: közölje az új kormánygyűlés, hogy az Egyesült-Államok elismerik.

A cár lemondását a szövetségeseknek hivatalosan is bejelentették.

Budapest, március 22. (Saját tudósítónktól.) Hágából jelentik: A Temps közli, hogy Miljukov külügyminiszter a szövetséges államok nagykövetségei előtt hivatalosan is bejelentette a cár lemondását.

Győzelem a Berezina mentén.

Keleti harctér. Budapest, március 22. (Hivatalos.) A Berezina mentén osztagaink az oroszok második vonaláig törték előre és egy tisztel, 226 főnyi légénységgel, 2 revolverágyúval, 6 géppuskával és 14 aknavetővel tértek vissza. Ellenséges portyázó csapatoknak előretörései mindenütt megfúszultak.

Olasz és délkeleti harctér. A helyzet változatlan. Hófer.

A Romanov-családot kizárták az uralkodásból.

Budapest, március 22. (Saját tudósítónktól.) Frankfurtból jelentik: A londoni Times-nak jelentik Pétervárról, hogy az ideiglenes kormány a Romanov-dinasztia valamennyi tagját kizárta az uralkodásból. Mihály nagyherceget felszólították, hogy a régeasszgról mondjon le.

A Wolff ügynökség esti jelentése.

Budapest, március 22. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: A Wolff ügynökség jelenti 22-én este: A Somme és Aisne között folyó csatározásokon kívül nem jelentenek különösebb eseményt.

A lemondott Miklós cár még remél.

Budapest, március 22. (Saját tudósítónktól.) Kopenhágából táviratossággal: A Politikennek jelentik Londonból: A Times szerint Miklós cár titkos reményiséget táplál arra nézve, hogy a hadsereget megnyerheti a maga számára és fölveheti a harcot a forradalommal szemben.

A hadseregparancsnokok habozása.

Budapest, március 22. (Saját tudósítónktól.) A Petit Journal-nak jelentik Pétervárról: A hivatalos sajtó közli, hogy Bruszilov, Ruzskij, Évert és Gurko a kormány manifesztumához még nem járultak hozzá.

Ne féltsd a magyart!

Nem kell féltetni a magyart, megtalálja az itthon is, amire szüksége van. Csak egy kicsit közelebb kell nézni a szűk és bazárban.

Van itt Búza (Szolnok-doboka megye) bőven, Rozsos (Zemplén), Árpás (Sopron) földünk elég. Keltad is (Tolna) akad. Van Kenyérmezőnk (Esztergom), hát hogynem volna Kenyérünk (Vas), sőt Kalácsunk (Szepes). Korpád-ot (Beregszász) se féltsük, hiszen egész Korpárét (Szatmár), sőt Korpavár (Zala) van belőle, lesz tehát hírozott Nagydísznád (Szeben).

Azért a Zsldó (Pestmegye) is megtalálja a maga rituális eledelét Laskafalun (Baranyamegye), az oláhoknak azonban Gömörbe kell menni Malé jáért. S ha valaki mégis Kenyeretlen (Gömör) maradna, annál vagy a Kemence (Hont) rosz, vagy pedig Nagyláng-on (Fehér) és kis Parázs-on (Árad) Kenyere Téglás (Csongrád) lett.

A Paprikamalomban nem jár üresen a Garat (Nagyküküllő), lássuk el tehát magunkat Zsír-ral (Absujtoras), Háj-jal (Trencsén) Hajmáskéren (Veszprém) hajmát kárunk és így felszerelve gyertünk Gulyástaryára (Havas), hol válogathatunk a Báránytan (Zemplén), Borlád tan (Baranya), Tyukod-ben (Szatmár). Jó a Kokard is (Tolna), ha fiatal.

Kell a főzelék? Olasz (Baranya), Répás (Hunyád), Bakos (Zólyom). Van Káposztás (Jásznagykun), esetleg Kapor-ral (Szolnok-doboka), vagy Paradicsom-mal (Tolna), de okvetlenül kell belőle Hurka (Sáros). Kolbász (Jásznagykun), vagy Szalonra (Gömör).

Pecsenyéd (Sopron) se hiányzik, ha arra van Gusztus od (Fejér), Malcha (Pozsony), Liba (Vas), Szalonkás (Gömör), Für-

jan (Temes), Gunárhát (Bihar), Nyul (Győr), Ózsa (Hajdu), Szarvas (Békés).

Papházán (Zemplén), Baráthalyon (Küküllő) és egyéb olyan helyeken, ahol respektálják a Pépa (Veszprém) Bőjtj (Vas) törvényét, nem ennek kétségbe. Teffalu (Pozsony) Literzsám (Veszprém) adja a tejet. Van Vajadunk (Alacsféher), Kásapatakunk (Sislágy) Kőlcserünk (Bihar) és Olajhegyünk (Somogy). Halas (Pest) is regit a bajon és pedig nem holmi Csik Keszeg (Nógrád), vagy Kárász (Baranya), még csak nem is valami Csukháza-i (Zemplén), rissz rissz Halastó (Vas) terméke, hanem finom Tok (Árad), Kecsege (Tolna) és Fogas (Ung), esetleg egy darab Harosádifarka (Udvarhely).

Van Medgyes (Nagyküküllő), Ozerenyés (Zala), Diós (Kolozs), Mákos (Zemplén), Rétes; Málnás (Háromszék), Szörp, Epres (Trencsén) fagyalt.

Itelurk is van bőven: Borlut (Sáros), Borpatak (Szatmár), van elég Komló (Baranya), majd dolgozik a Serház (Havas) is.

A világító olajat is csak egy ónti magából Olajpatk, a háról Daróc (Sáros), Kőmörös (Szolnok-doboka), Nadrág (Kassaszörény) és Kelappuzta (Mocson) gondoskodik. Valóságos Rubatarya (Borsod), hát még Kenderes (Jásznagykunszolnok) termel és Fonóbáza (Bihar) földolgos vászonnak.

Cukortanya (Szabolcs) szolgáltatja a cukrot, Szenezfalu (Kassaszörény) a szentet, Dobányos (Árad) a dohányt, melyből ha nincs is eok, egy kis Bagó (Nógrád) csak akad.

Van Pénzeskutunk (Veszprém), csak marjuk hát tele a Tárcát (Sáros) Ezres sel (Kassaszörény). Magyarország nem Szegénytanya (Abau), hiszen akad Ezfatszűlő (Békés), hol bizonyosan Forintosokat (Zala) születelnek.

Van Magyarországnak Rezi (Zala) elég, bőven termeli ki Réabánya (Bihar), majd földolgozza Hámor (Borsod), ahol Vaskut (Bácsbodrog) van, esoda-e, ha Vaadinnye (Komárom), Vashogy (Zala) és Vasvölgy (Mármaros) akad?

Kardos (Trencsén) és Kardosét (Veszprém) ellát minket oldalgyverrel, Puskástanya (Torontál) és Ágyustanya (Borsod) nem hagy szegényben bennünket. Nincs hiba tehát a Fegyvernek (Jásznagykun), jöhet a Csata (Bars) és Hare (Tolna), ha ez az Urnak Akaratya (Veszprém).

Sok derék Katona (Kolozs) kerül sorainktól, ha Hadnagyusztól (Fejér) Kapitányrét-en (Mocson) és Ezredastanyán (Szabolcs) végigmegyünk egész Generalski-Stol-ig (Modrus—Fiume) Ugy állanak, mint sziklából faragott Oslap (Veszprém).

Anit ellenségünk mondandó, az csak Gánes (Szolnok-doboka), csak Szekatura (Tordaranyos), mely komoly Zavar t (Pozsony) nem idézhet elő. Hovabamar meg is fogja őket titai a Gata (Komárom), vagy odskerülnek az Akasztó ra (Pest).

Szerencsés utat!

Gróf Károlyi Mihály a királynál. Budapestről jelentik: Gróf Károlyi Mihályt öfelsége délelőtt Badenben kihallgatáson fogadta. Délután gróf Károlyi visszatért Bécsbe, ahol hosszasan tanácskozott gróf Czernin külügyminiszterrel. A tanácskozás után találkozott a reá várakozó gróf Apponyi Alberttel, kivel visszatért Budapestre.

A NÖVÉDELEMRŐL.

Ita és a Kath Növédő Egyesület teacstélyén felolvasta: Szontagh Gusztávné.

I.

A mult alkalommal a mi kedves elnökünköt egy igen alapos és érdekesítő felolvasást hallottunk az életművészetéről.

Sokáig gondolkostam azon, hogy vajjon mi az, ami az életben a legtöbb üdvöt biztosítja az ember számára és az ideleok felő törő embert a legnemesebb életboldogsággal tölti el.

Hosszas töprengés után végre abban a gondolatban nyugodtam meg, hogy a másokéi való önzetlen, nemese életmunka, vagy más szóval az „ember szeretet”, az életü üdvözletünk legfényesebb drágaköve.

Itt azonban a jólékonyságnak nem az egyszerűbb útjaira gondolok: — a szegények, betegek és szenvedők gyámoltására, mely munkában a művelt katolikus nők oly mintaserü példát mutatnak, — hanem az ember szeretet nehezett munkatereére akarom fordítani brcses figyelmüket, — a szociális munkára, a szociális problémák megismerésére és megoldására.

Mert nem elég a szegények és betegek, a szenvedők felragitása, kére kell hatnunk abban is, hogy a leányok és anyák nevelésével minél kevesebb beteg és szenvedő szülessen a világra!

E magasztos célt kell, hogy szolgálja a mi régiyerületünk is, amely nem érheti be azel, hogy a megfővő társadalmi bajokat elryhite, hanem törekednie kell arra, hogy a társadalmi bajok forrásait, okait felkutassa,

megismerje és az okok megszüntetésével magát az okzatot is megszüntesse!

Legelső teendő tehát a halomzámra álló társadalmi problémák megismerése, a betegség diagnózis, s csak aztán kerülhet rá a sor a gyógyításra.

Mai felolvassom keretében a nővédelem kérdéseit akarom ismertetni dr. Wilhelm Lise: „Handbuch des Mädchen-schutzes” című, igen beható munkája alapján. Ha egyetlen-másban fegyvetésos lesz ismertetésem, re csak annak tudját be, hogy magam is ujoncvagyok e szociális problémák fejtegetésében, tehát engemet is ment az a közmondás, hogy minden kerdet nehéz, hanem tudják ke asnak is, hogy reppant terjedelmes e kérdés s az okból lehetetlen azt, egy rövidke felolvasás keretében, minden oldalról megvilágítani.

A nővédelemnek tulajdonképen 2 fga van: az első a tágabb értelemben vett nővédelem, mely azoknak a kereső nőknek védelmével foglalkozik, akiket a megélhetés nehéz gondja a családi otthon meleg fészekből kiragadott a akik mint szolgálók, ipari munkásnők vagy kereskedelmi és egyéb alkalmazottak örön erkölcsi és anyagi erejükre vannak utalva.

A nővédelem másik fga azoknak a szerencsétlen páriáknak védelmét tüzte maga elé célul, akik immár elvesztették lábuk alól a talajt és mint a leánykereskedelem áldozatai, részint az erkölcsi szűlés feneketlen mocsorában, részint a női fegyházak falsi kőet élők le sivár kietlen életükben. A keresztényi szeretet mélyszóges irgalma ezek-től sem vonhatja meg segítő kezét!

Mai előadásom tárgyául a tágabb értelemben vett nővédelmet választottam és így, csak ennek ismeretével fogom becses figyelmüket igénybe venni.

Ismertük meg mindenképp azokat az okokat, amelyek a nő szociális helyzetét a mult század elején teljesen átalakították.

Ezek az okok kétfélék: 1. gondolkezési és erkölcsiek, 2. gazdasági és szociálisak. Az előbbiekhez tartozik a francia forradalom nyomán életre kelt ideál: a szabadság és egyenlőség gondolata, amit a nők a maguk számára is követeltek. Ha már a férfiak közt különleg nrcsen különbség, miért legyen a férfiak és a nők között? miért legyen a nő elnyomva, ha a népességnek még nagyobb részét képezi mint a férfi?

A nő emancipálni akarta magát be-képzelt, elnyomott helyzetéből. Ehhez járultak még, a vallás sziklatalajáról lecsuszott bölcselkedő tévtanai, akik a szabad és kíméletlen versenyt, az erősebb jogát és az életörömök szabad élvezetét hirdették.

Nem esoda, ha e forradalmi tanok a nőt is megtévesztették, megingatva lelki szilárdágát. Ők is ki akarják venni részüket a földi hatalomból!

Még világosabb az nőbb említett gazdasági okok szerepe a nő helyzetének megváltoztatásában. A mai gyáripar keletkezésével igen sok feladata volt a nőnek, amit otthonán elvégezve, valóban segítőtárs volt férjének, támogatója családjának, anélkül, hogy külső kereselforrások után kellett volna néznie.

A nő orsója, szövöszéke, kötő, varró, horgoló és bímzőtűje állandó elfoglaltságot

A Kath. Kör ötödik közművelődési estéje.

Ma délután 5 órakor tartja a Kath. Kör a nagyjólt folyamán ötödik közművelődési estélyét a Sz. László teremben.

Nem csak de igen szép, klasszikus számokból áll a műsor, mely minden tekintetben elsőrendű élvezetet ígér. Az estély szónoka az alkalommal Gálffy Sándor főreáliskolai hittanár lesz, a kit városunk katolikus közönsége mindig örömmel hallgat. Különösen a hitélet fejlesztése körül szerzett nagy érdemeket a kiváló hittanár.

A beszéd előtt és után gyönyörű zene számok vannak beillesztve a programba, melyek közül elsősorban említjük a honvédszenekar meggyítő számát, mely Seregély Irma urleány hárfaszólójával kiemelkedő pontját kapja a műsornak. Sinding egy hangulatos zongorapaszát Csillag Emilia urleány adja elő, s ki édes anyja zongoraiskolájában már is kiváló sítárral működik. A befejező szám ismét hárfaszóló lesz, melyet hegedűkísérettel ismét Seregély Irma ad elő, s ki ezen ritkábban hallott hangszeren már művészettel játszik.

A részletes műsor a következő:

1. Thomas: Nyitány a „Mignon” c. operából. Hárfakísérettel előadja a m. kir. honvédszenekar. A hárfaszólót Seregély Irma adja elő.
 2. A család az isteni világrendben. Előadás, tartja Gálffy Sándor főreáliskolai hittanár.
 3. Sinding: Frühlingarauschen. Zongorán előadja Csillag Emilia.
 4. Bach csonod: Meditation. (Ave Maria.) Hárfán hegedűkísérettel előadja Seregély Irma.
- Belföldi díj nincsen. Kezdete 5 órakor.

Tejfel Mária Anna Márianosztráról.

Valahogyan úgy gondolkozott Tejfel Mária Anna is, mint Shakespeare III. Richárdja:

... elvégezém, hogy gazember leszek ...

Nyiregyházán kezdte ezt az életet s következetesen folytatta máig. Ellopott mindent, amihez hozzáfért, pénztárcát pénzzel és tárcát pénzzel, (ezt már a háborus időkben tette, hivatalnok tárcája volt!) kilopta a szemét az embereknek, lopott könyvet, lopott kőt, csak nem „szerzett” nőt, szenvedélye, élete, keresetforrása volt a mások zsebébe nyulálás. Eddig ötször büntették ezért Mária Annát, aki tegnap Serecs Barna tanácsa elé került.

Márianosztráról hozták el Tejfel Mária Annát. Büntetésül két pénztárcát lopott. Egyikben 1 korona 45 fillér, a másikban 3 korona 50 fillér volt.

Tagadta és esküdött, hogy ő a máséhoz hozzányúlt volna. Állította, hogy rágalom, amivel vádolják, ő becsületes sármunkás, csak nem dolgozhatik, mert mindig be van esukva. Eddig is ártatlanul ült.

Jöttek a tanuk s az ártatlannak szemébe mondták a lopást. Nem akarta elhinni. Lehetetlen, hogy ő tette volna.

Dr. Bolza (Alfonz gróf királyi ügyész mint visszaesőt kérte büntetni Tejfel Mária Annát.)

A törvényszék három évi fegyházra ítélte a vádlottat s mert lopásból él a dolgházi eljárás megindítása elől az ítéletet közli a rendőrséggel.

Elítélt fellebbezett.

Tanítók, tanárok, hivatalnokok.

A tanító sokszor szegre szasztja diplomáját. Jobban fizetik, ha innoknak áll valamely irodásba. A tanítói asszonynak csak száz korona a fizetése s ez elmegy a kesztre. Ruhára, fűtésre, világításra, könyvre adjon a mama. És a mama inkább hazaviszi a lányát, mert nála a cselédnek is teljes ellátás a bére és 30 korona havonta. Nem engedni, hogy a lány csak a kosztjéért dolgozzék. Ezért hiányzik itt is, ott is a tanító.

Aki nem hisz a cselédokban, az most hívó lehet. Ezerszázra történik ma a csoda, hogy vannak emberek, akik havi 160 koronából megélnék. A fiatal zászlós, akinek hadi erőtől van, fölvesz havonta 80 koronát, tanára a középiskolában csak kezdő tanár lévén, felvesz 160 koronát, abból kell megélni, de abból már régen meghalt volna, ha kultuszminiszteri tilalom ellenére nem vállalna privátát. Azonkívül szívesen tanít más iskolában is, amint parancsolat méltóztatik, mert élni kell s ez vis major, ebben szent igaza van.

Pedig a tanító s a tanár a haza érdekében mindent ott van. A honvédség tisztikarának 50 százaléka tanító és tanár, itthon rekvirál, hadi özvegyet gondoz, patronázmunkát végez, kétféle három helyett tanít, társadalmi akciót vezet, gyűjt, hadiköcsöcsben könyörög, a városházán dolgozik s a szemlitévők aratnak munkájáért. Nekik nem nyit a káboru új jövedelmi forrásokat, hanem igenis hozott megszaporodott munkát.

Mindenek számára nem könnyeket kértünk a társadalomtól, hanem több rokonszenvet. Múlják el tőlük a keserű pohár, amelyet szerény korsukhoz még a maradt köznép nyújt nekik, hogy hiszen van sz

jelentett a multban. A gépek feltalálása a női otthon számára többé kevésbé nélkülözhetetlen tette. Csak példaképpen említsük, hogy a mai fűtőgépek egyszerre 1000 fonalat képesek sodorni, tehát 1000 nőt helyettesítenek, de emellett még gyorsabban is dolgoznak. A modern hímzőgépek 100 és 100 fűvel egyszerre 8-10 bluzaválót hímzenek a legkomplicáltabb mintákban.

A szegény nő tehát — legyen művelt vagy műveletlen — arra van utalva, hogy kenyerét a férfié mellett keresse. Tömegesen fordul a gyárakba, üzletekbe és irodákba.

A vagyonszűk nők szintén megfosztattak házi munkájuktól s őrös idejüket haszontalan pocsékolással, dillettáns művészkedéssel, cigarettákkal és élvezetek hajhászásával töltik ki. Ők csak kevesen igyekeznek a férfiak által betöltött magasabb hivatások követésére.

A kenyérkereső nő tehát szaval, hogy családját kénytelen volt elhagyni, egyszerre ké volt dobva a világba, ahol az erkölcsi és anyagi veszedelmek egész sora várt rá.

Ilyenek elsősorban a szabad erkölcsi és vallási nézetek. A szülői felügyelet teljes hiánya, a kerék megsemmisített pénz, az élvezetekre nyújtott alkalom a támasz nélküli nőt könnyen tévutakra terelte. Nem ismerve, hogy nem találván vezetőt, a vallás szabályait is csak korlátoknak tekintette. Sokszor nem is talál a tartózkodási helyén templomot. Így Schleswig-Holsteinban, ahol egyes kerületekben még kápolna sincsen, körülbelül 3000 kath. nő szolgál, nem számítva ide a sok vándor munkásnőt!

Ezekhez járult az, hogy lelkiismeretlen emberek az így magára maradt nőt mindenfelé kihalásnak igyekeztek.

Es mindent figyelmebe vesszük, nem

esodálkozhatunk azon, hogy a női bűnözők száma, a régi időkhez képest, hatalmasan emelkedett! — 1896-ban 45,000 fiatal bűntettes közt 7000 lány volt! — Az erkölcsi leaszágára következtethetünk abból, hogy a törvénytelen gyermekek száma Németországban az összes gyermekeknek mintegy 9 százaléka, vagyis 2,000,000 közül 180,000.

A gyárakban és üzletekben való folytonos munka, — a rossz táplálkozás — alássa a lányok egészségét, akiknek a munka mellett alig van idejük arra, hogy magukat képezzék s hogy a háziasszonyi és anyai hivatásra készüljenek.

Íme előttünk a baj, — a betegség diagnózis, amit a jelenleg dúló világháború még inkább súlyosbít! Számbeileg ma még meg nem mondható, de mindannyian tudjuk, hogy rengeteg fiatal ember pusztul el s ez által a családalapítás lehetősége még inkább csökken. Asszonyaink, leányaink, eddig még áttekinthetetlenül nagy számban vannak és lesznek a kenyérkereső munkára utalva. Ez még inkább komplikálja a nő helyzetét és sürgetőbb teszi a bajok orvoslását, a nő védelmét!

Ma már nem elegendő alkalomadtán segíteni a nőn, hanem természetesen, szisztematikusan kell működnie a nő védelmének! Az államnak, az egyes hatóságoknak, munkaadóknak s az egyházak vezetőinek közös munkában kell egyesülniök, hogy a nőket fenyegető veszélyeket hathatósan eltávolítsák!

Ismerve a bajt általánosságban, virágjalk behatóbban a nő elhelyezkedését a gazdasági és társadalmi életben.

Németországban az összes kereső sze

mélyek egynegyede a nő! A mezőgazdaságban körülbelül 3 millió (42 százalék), az iparban 1 és fél millió (23 százalék), a kereskedelmi forgalomban fél millió (9 százalék), a házi szolgáltatásban 1 és fél millió (20 százalék) nő foglalkozik.

Nálunk a helyzet bizonyára más, a nők még nincsenek annyira foglalkoztatva a különböző kereseti ágakban, azonban s fel sorolt számokból is elegendő képet nyerünk arról, hogy mennyire részt vessz a nő a gazdasági életben.

Hozzájárul ehhez még az a körülmény is, hogy a legtöbb országban több a nő mint a férfi. És mivel a férfiaknak csak egy bizonyos része házasodik, (9 millió házas férfire körülbelül 6 millió nőtlensik) a nő képtelen a családban kívül foglalkozást keresni.

A női munka versenyre kél a férfi munkával s ez új küzdelmek forrásává lesz. A férfi munkás természetesen nem szívesen látja az új vetélytársat, aki a maga szerényebb igényeivel leszorítja a munkabérek és élvezeti sok férfi szája elől a kenyeret. A nő és a férfi életerdekei titkosan itt össze, s mi sem természetesebb, hogy itt is sok alkalom kínálkozik a gyöngébb női nem megvédésére.

Sokan a dolgot a könnyebbik oldalról vélik megfoghatni és azt gondolják, hogy a legegyszerűbb annak a küzdelemnek úgy véget vetni, hogy a nőt eltiltják a férfimunkától. Aki szegény, menjen cselédnek! Ámde mindenki nem lehet cseléd és aki a jó tanácsot adja, bizonyára nem szárdákszik a cseléd pályáról kiszorult, nők el tartásáról gondoskodni.

(Folyt. köv.)

uraknak. Irigylet diplomáz embereknek — ezer példával igazolhatjuk — szerényebb asztaluk van, mint a gyári szakmunkásnak, vagy pláne munkavezetőnek.

Nem szabad a kulturának elkeseredett ellenségeket nevelni s nem szabad megengedni, hogy a mostani generáció gondolkodásába, világfelfogásába beidőződjék az a tudat, hogy vétek önmaga és családja ellen szellemi munkásnak lenni s becsületos munkát végezni, mert a koplalás vár rá.

Az egész vonalon egységesítelen gazdasági eltolódást látunk. Ma már csak a kézimunkás, az iparos és a kereskedő az, aki meg tud élni.

Nem az emberek a hibások ebben, a rendszer a hibás, amely a szellemi munkát lebecsüli s azt nem akarja megfizetni. Itt az állam is, minden közintézmény is elmaradt a szociális haladásban. Nem sokára a hivatalnokok bérhárcáról fognak olvasni, ha csak az utolsó percben nem segít a vi szonyokon a legnagyobb munkaadó: az Állam.

Árdrágító bandát hajszol a rendőrség.

Elrejtett nulláslisztkészletek. Háromszoros áron hozzák forgalomba.

A rendőrség kihágási ügyosztálya most egy háborus kúnszövetkezetről rántja le a leplet. Ez a szövetkezet azon célból alakult, hogy nagymennyiségű lisztkészletet halmozzanak össze (már amennyire most halmozni lehet) és kétszeres, sőt háromszoros áron adjanak tul portékáikon.

A leleplezés egészen véletlenül történt. Feig József máramarosi fiatalember éppen a vasúthoz haktatott, mikor a rendőrnek feltűnt a nála levő bityu. Megvizsgálta a csomag tartalmát s 30 kilogramm nulláslisztet talált benne. Az őrszem előállította Feigot annál is inkább, mivel kellően igazolni nem tudta magát, nincs kizárva, hogy katonaszökevény.

Feig a rendőri büntetőbíró előtt bevallotta, hogy a lisztet itt vette Krisztina-utca 1. szám alatt egy előtte ismeretlen zsidó embertől. 3 korona 30 fillért fizetett kilójáért s az volt a szándéka, hogy elutarik és jóval magasabb áron tudal a liszten.

— Valahogyan meg kell élnie a szegény embernek, védekezett Steiner rendőrtisztviselő előtt, aki kihallgatta.

Czeglédy István aljegyző rendőrbíró Steiner Endre tisztviselő és Rózsa Sándor ellenőr kíséretében megjelent Krisztina utca 1. szám alatt. Magukkal vitték Feigot is, hogy szembesítsék az ismeretlen eladóval, aki R. H. cipésmesternél lakott. A jó szimatu „lisztkereskedő” valahogy megszimatolta, hogy baj van, s mire a rendőrség megérkezett, odébb állott.

Azonban a lisztjét már nem tudta magával vinni, egy egész zsák nulláslisztet hagyott hátra, amelyet szintén eladásra szánt. Finom, fehér pászkaliszt, aminek a zsidók között most jó ára van. 30—40 kgmot tesz ki a liszt mennyisége. Azonkívül 77 csomag pipadobányt is találtak a rejtékhelyen, azonkívül több doboz cigarettapapírost.

A nyomozás szálai a Krisztina utcából a Kolozsvári utcára vezetett, ahol K. József nevű iparosnál két és fél zsák nulláslisztre bukkantak.

Ezzel azonban a nyomozás nem szűnt meg, a kihágási ügyosztály tovább folytatja az elrejtett lisztkészletek felfedezését.

Kolozsvári utcán különösen több rejtékhely van, ahol nagyobb mennyiségű nullásliszt van elvonva a forgalomtól. Ezen készleteken a tulajdonosok a maximális árnál 200—300 százalékkal drágábban óhajtanak tudal, illetve már eddig is tudal. A rendőrség nagy apparátussal működik, hogy ezen árdrágítók fészkeit felrobbantsa.

A tamáshidai névtelen.

Tátray Kálán felebbviteli tanácsa előtt a tamáshidai intelligencia pórs bontakozott ki tegnapi délelőtt. A bíróság a 126 os szobában tartotta ülését.

Telegdy Jánosné ellen tett feljelentést Boór Gizáné tamáshidai postamesterne, aki nek a férje jegyző a községben. Egy névtelen levél miatt. Ebben a levélben az volt írva, hogy Boór Gizáné postamesterne csak azokat a csomagokat vesszi fel és továbbítja, amelyeknek a címzéses ajándékkal történik. És hasonló lyékat. A járásbíró, nem találva bizonyítottnak a vádat, felmentette Telegdyt.

A felelőzései tárgyaláson a magánváltót Várnai Ferenc dr, a vádlottat ifj. Zigre Miklós dr képviselte. Védő beigazolta, hogy Boórné nem postamesterne, hanem a férje az, ő csak alkalmazott.

Azt is, hogy egyszer már névtelen levél miatt feljelentették egy katonaságban, s akkor az írást hasonlóan találták. Panaszos képviselője különösen találta, hogy a háborus időben ilyen ügyekkel zaklatják a közigazgatás tulterhelt tisztviselőit és családjaikat.

A bíróság a bizonyítási eljárást a valódiság tekintetében elrendelte.

..HIREK..

* **Miskolczy Ferenc Budapest.** Miskolczy Ferenc, Biharmegye főispánja tegnap Budapestre utazott.

* **Henriquez aítábornagy kitüntetés.** A hivatalos lap közli, hogy a király lozag Henriquez János gyalogsági tábornokot a Lipót-rend hadiékítményes I. osztályával (a kardokkal) tüntette ki.

* **Dr Széchényi Miklós gróf püspök és a káptalan a sebesült katonáknak.** Gróf Széchényi Miklós megyéspüspök és a káptalan husvéti adománya a kórházakban levő sebesült katonák részére: Gróf Széchényi Miklós megyéspüspök 500 korona, Grócz Béls, dr Bundala Mihály, Spett Gyula, dr Karácsonyi János, dr Lányi József, Gróf Ferenc, dr Fraknói Vilmos, Kollányi Ferenc, Bjelik Imre, dr Vuoskics Gyula, Lopussny Gyula, dr Székely István, Szirmay L. Árpád, Brém Lőrinc, Greenoczky Antal, Csaponyi Ignác 30—30 korona. Összesen 980 korona. Mindezen nagylelkű adományokat halásan kö-

sabnjuk. A Vörös Kereszt Jobbkéz oszta-ly vezetősége.

* **Biharmegye közgyűlése.** Biharmegye törvényhatósági bizottsága tegnap reggel 9 órakor folytatta az évi első negyedévi közgyűlését, az ülésen a távollévő főispán helyett, Fráter Barnabás alispán elnökölt. A közgyűlésen, mely 10 órára már véget is ért, községi és járási ügyeket intéztek el.

* **A Kath. Növédő Egyesület hőjti konferenciájai.** A Nagyvárad Kath. Növédő egyesület hőjti konferenciákat rendez az urbölgyek részére, amelyeket Szilágyi Dózsa premonitri tanár mond az Orsolyák intézetének dísztermében a következő időrendben:

Április 1 én (vasárnap) délután fél 6 órakor bevezető beszéd.

A többi beszéd április 2., 3. és 4 napokon, mind a három napon délelőtt háromnegyed 10 órakor és délután fél 6 órakor lesz.

Április 5 én, nagycsütörtökön reggel 8 órakor a záró beszéd, sz. mise és közös áldozás az Orsolya zárda kápolnájában.

A konferenciákon csak hölgyek jelenhetnek meg. Mindenkit szívesen látunk.

* **Elek Gusztáv példát ad a nagytőkének.** Egy rövid hirt írunk ide, minden szava felemelő s a magyar faj hihetetlen lendületbe menő áldozatkészségének örök időkre szóló tanubizonyossága.

Pazonyi Elek Gusztáv biharmegyei, mezőpeterdi nagybirtokos, os. és kir. kamarás, aki 18 hónap óta mint honvédhuszár kapitány a fronton teljesít szolgálatot, a Magyar Általános Hitelbank utján a Magyar Vörös-Kereszt Egyletnek 25 000 koronát adományozott. Elek Gusztávnak, mint értesülünk, két év óta viz alatt áll a birtoka, ennek dacára ez nem akadályozta meg a nagyszerű példaadásban.

Most már aztán jöjjen a nagytőke, a háborus nyereségek pénztömege, a Zsidók Utján tévelygő serege.

* **Pallayné kér, adjatok!** Áldott munkában fáradozó nagyaasszonyunk kér a gazdagoktól. Azt, amit adhatnak, amiből sok van nekik, amit tenni kötelességük, mert a sebesült katonáknak szükséges. Párnahuzat-ért fordul a gazdagokhoz s ki merne nem et mondani, mikor a szociális háborus munka fővezére a katonák számára kéri? Pallayné nem nyújtja ki kérés kezét ok nélkül s ha ő haikán, finoman, egy emelkedett lélek szeretetteljes bizalmával szólal meg és várja a választ, ez csak egy lehet: *adjunk neki párnahuzatot*, mert sebesült katonáink számára kéri. A Vörös Kereszt Jobbkéznel találja meg őt minden adomány.

* **Hétfőn ítélet a Moskovits-ügyben.** A tanúkihallgatások javában tartanak a törvényesséken ifj. Moskovits Mór gyárigazgató ügyében. Valószínű, hogy e héten befejezik a bizonyítási eljárást, a perbeszédeket is megtartják s hétfőre ítélet várható.

* **109 áthelyezés, 96 kivonás, 86 adományozás, 22 elfomordítás, 12 szabadságolás 3065 kitüntetés stb.** van e héten a Kéltőgy Hadőgy katonai betilapban, melynek előfizetési ára negyedévre 6 korona és amelynek kiadóhivatala IX., Üllői-ut 11—13. sz. alatt van.

*** Vörös kereszties kitüntetések.**
A hivatalos lap közli, hogy Ferenc Szalvator főherceg, a Vörös Kereszt védnökhelyettese dr. Konrad Janó bábaképezési igazgatója és dr. Vargha Béla bábaképezési igazgatója a Vörös Kereszt hadiékképzési II. osztályú díszjelvényével tüntette ki, Kiss Ibolyka Ilona orvostanhallgatót a Vörös Kereszt hadiékképzési osztály díszjelmérel tüntették ki.

*** A német jezsuitatörvény érvénytelenítése.** A berlini Taeglich Rundschau értesülése szerint a szövetségi tanács legközelebb a jezsuitatörvény érvénytelenítéséről szóló javaslatot fog tárgyalni. A javaslat elfogadása kétségtelen.

*** Elhunyt érsek.** Krakóból jelenti a Nova Reforma: Kluczynski Vince, az oroszországi római katolikus egyház volt lengyel metropolitája, aki három év óta Krimben élt, a napokban Jalta-ban 70 éves korában meghalt. Kluczynski régebben mohylwi érsek volt.

*** Sebesült és beteg tisztek jelentkezése.** Mindazon tisztek (havidíjasok) és tisztek (havidíjas) jelöltek, akik a harctérről visszatérve, betegségeik miatt, vagy mint lábadozók magán ápolásban vagy magán kórházban a város vagy megye területén szabadságon vannak, vagy valamelyik póttisztánál vagy az állomáson könnyebb szolgálatot teljesítenek, kötelesek f. évi március 27-én d. e. 10 órakor (Kossuth Lajos-u 15/a I. em.) személyesen jelentkezni. Amennyiben valakit betegsége a személyes megjelenésben gátolna, ezen körülményt katonai orvosi bizonyítvánnyal, ha pedig ilyen orvos nem áll rendelkezésre, hatóságilag láttamozott polgári orvosi bizonyítvánnyal tartozik igazolni. Főlöpp Artur altábornagy, állomásparancsnok.

*** Temetés.** Nagy részvét mellett temették el március 21-én Germán Pál 89 éves, széles körben ismert nagyváradi polgárt. A temetésen a rokonok, jobarádok és ismerősök nagy számmal vettek részt. A haza felé vezető úton a díszes, remek koszorúkkal borított koporsót felvették a gyászkocsira és a gyászmenet az ószi temetőbe vonult, ahol az elhunytat a családi sírban örök nyugalomra helyezték. Mindazoknak, akik a végítéletükben megjelentek, ezután mondó halás köszöntőt a gyászó család.

*** Meghosszabbították a fémek beszoiglatásának idejét.** Tudomás végett közlöm a város közönségével, hogy a honvédelmiügyi magyar kir. miniszter az 3898—1917. évi számú rendeletével a Magyar szent korona országainak fémkőzpontja r. t. által létesített fémbeviteli helyek működési idejét az 1917 évi április hó 30-áig meghosszabbította, s így a hadicélokra igénybevevők és beszoiglatást rendelt fémek folyó évi április hó 30-áig a városunkban működő beváltóhelyeken u. m. az Andrányi Károly és fia vaskereskedő cégnél Nagy-piac tér a Schwartz és Ulmann és Stern József vaskereskedőnél Zöldta-utca 10. sz. a kifüggesztett jezyék szerinti arakon még beszoiglathatóak. E határidő lejáratá után a beszoiglatás alá eső, de ha nem szolgálatotott fémek az 1916 évi IV. t. c. 6. §-ában említett szigorúbb megterelő intézkedések folyamataiba tétele mellett fognak elkövetkezni. Felhívom tehát a város közönségét, miszerint az eddig ha nem szolgálatotott hadicélokra igénybevevők és beszoiglatására kötelezett fémeket jelzett határidőig nevezett beváltóhelyeken saját jól fel fogott érdekében, de hasznoságban is feltétlenül szolgálatototniuk kell. Nagyvárad, 1917 évi március 21. Rimler Károly s. k. polgármester.

*** Cipőjavító műhelyek az iskolákban.** A vallás- és közoktatási miniszter felhívást intézett az iskolákhoz, amelyben utasítja a tanárokat és tanítókat, hogy indítsanak mozgalmat cipőjavító műhely felállítására, ahol a diákok lábellenőzőt olcsón lehetne kijavítani. A miniszter a diákok lelkeire kéri a ruhában való takarékosságot is (s utasítja az iskolaigazgatókat, hogy értesítsék meg a tanulókat, hogy ma minden helye a divatos öltözködésnek. Mindenki viselje tovább a régi ruháját, mondja a rendelkezlet, amelyet kifordítás, vagy tisztítás, javítással kell használhatóvá tenni. A miniszter végül elrendeli, hogy a kézimunka tanítónők ne pipere munkára, hanem ruhák, harisnyák javítására oktassák a növendékeket.

*** Halálozás.** Özv. Cséh Mátyasné ass. Barabás Cecília folyó hó 22-én 79 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Az elhunytat gyermekei kivül kiterjedt rokon sága gyászolja. Temetése holnap, 24-én déli előtt 10 órakor lesz a Szent János-utca 68. számú gyászházban a római kat. egyház szerelvénye szerint.

*** Aszódi Kossuth utcai üzletében:** 1 nagy üveg Oroszbal 90—100 drbíg 12 kor, darabszáma 20 fillér. — 1 kiló csokoládé 40 tábla 20 kor. 1 nagy üveg finom konyak 13 korona. Raktáron: rum, likörök, szilvérium, sör és törköly, gyógyborok és asztali borok.

Tavaszi ruhák, férfi öltönyök, felöltők, festése és tisztítása. Fügöny, kézimunka, kelengye neműek tisztítása. Fekete festés elsőrendű kivitelben.

HALTENBERGER VILMOS

kélmefestő, vegytisztító és gőzmosógárában Nagyvárad.

Gyár telefon sz. 34. Felvételi díj 14—69.

Megvettem egy nagy mennyiségű

eredeti berlini szabású finom, szép és **sibkes mellfűzöt** és azokat igen szolid áron bocsátom na gyebestű vevőim rendelkezésére.

Resztenbaum Juliska

üzletszalonja Nagyvárad, Rákóczi-ut 6. sz.

*** Főlekkészítés MOKKIN** három szar. Ára 1 korona 80 fillér. Kapható kiskereskedő Farkas István „Apolló” drogeriájában Rákóczi-ut 7/B.

*** Gyönyörű rózsás arc a nő legszebb díszje.** Az első ránc a szép asszony első igazi bánata. Adjunk tehát neki módot hogy eltüntethesse. Elég ha a megbecsülhetetlen Y-PO krém és szappant használja melytől a bőr visszanyeri ruganyosságát eltünteti a ráncokat, szeplőket, mitesereket, maffioitokat, pattanásokat és bőr vörösséget. Kapható: Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B. Rimanovszky-palota.

*** Irodaszolgá megfizethető felvételik** Inceze i odában Bemer tér 3.

*** 5 hold szőlő** és gyümölcsös hasznosbérbe, esetleg felébe kiadó. Értekezhetni: Magyar Bankban Szent László-tér.

*** Készség, burut, rokcsóság és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatáson szar a Farkas féle burut szeletke.** Ára 120 kor. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B. Tejkonszerv is kapható.

*** „Korona szappan-par.”** Nem kell szappan, sem szóda, sem mosópor. Hőfehérre mos, a ruhának nem árt, minden csomagon a törvényszéki vegyészeti tanúsítvány. Egy félkilós doboz ára 25 kgr. ruhára 1 korona. Egyedüli főraktár: Farkas István „Apolló drogeria” Nagyvárad. Telefon 13—02.

IRODALOM

A „Vasárnapi Ujság” március 18-iki száma érdekes harctéri képeket közöl különböző harctereinkről s egy költő csoportképet a lövészárokból folyó életről. Márffy Ede egyetemi tanár, Kbadnagy cikkével, Szarmay Sándor honvédelmi miniszter művészi arcképevez Jákó János írt cikket. Ambros Zoltán, a Nemzeti színház új igazgatóját Feika Jenő művészi rajzu arcképe a méltató cikk mutatja be. Szép irodalmi olvasmányok: Pekár Gyula és Braun Lily regénye stb. Egyéb közlemények: Jessenakhy Sándor államtitkár és Felletár Emil fővegyész arcképe s a rendelkezési rovatok: A háború napjai. Irodalom és művészet, Szakkjárték, Halálozások stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyöd évre öt korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Bagyeten-utca 4. sz.)

SZÍNHÁZ

Heti műsör:

Péntek: Hivatalnokleány. (Bemutató előadás. Molnár Aranka, a Vigszínház művésznőjének vendégjátéka.) Szombat délután: Három a kislány.

A Hivatalnokleány.

Ráskai Ferenc vigjátékának mai bemutatója.

A nagyváradi közönség rendkívül szimpatikus érdeklődéssel tekint Molnár Aranka vendégjelenésére.

A kitűnő művésznőt fényes sikerei sítják a publikumnak. Azok a forró sikeres fellépéseit a Vigszínházban és a vidéki színházakon kísérik.

Molnár Aranka kivételes színészi kvalitással méltán a legnagyobb figyelmet érdemli. Kétségtelen elsőrangú tehetség, aki művészi képességeinek ezer pompázó színel s vonzó egyéniségének báját ruházza szerepeire.

A művésznő három estén lép fel a színházban. Pénteken és szombaton Ráskai Ferenc, a nagytehetségű fiatal író pompás és kiváló sikerű darabja: a Hivatalnokleány főszerepét alakítja. A Hivatalnokleány pénteki premijére ünneplő kedvvel készülnek a szereplők s a próbákat nagy gonddal vezeti Sik Rezső.

A közönség érdeklődése Ráskai darabja iránt már a színház pénztáránál is élesen nyilvánul.

Molnár Aranka vasárnap este Polliasz rég játszott, kedves, jóízű népszínművében, a Nani-ban játézik, amelyben a sváb leány szerepe a művésznő virtuóz alakítása.

A Hivatalnokleány szereposztása a következő: Hildy — Bihari Ákos, Magda — Molnár Aranka, Bot — Tóth Elek, Vexler — Sik Rezső, Wexlerné — H. Kőrösi Juci, Garcsáné — Gazdy Aranka, Horváth — Tarnay Béla.

Ráskay Ferenc Nagyváradon

Ráskay Ferenc, a kitűnő tollu fővárosi hírlapíró tegnap közölte Erdélyi Miklós színgazdájával, hogy vagy a Hivatalnokleány premierjéu, vagy pedig a második előadáson jelen lesz. Így tehát a szép sikerre amúgy is méltán igényt tartó vigjátéknak meg lesz az a különös érdekessége is, hogy a publikum meleg ovációk központjává teheti a teljes szersőt.

Náni. Alig van színházbajáró, aki ne ismerne Foliniusz Aurél régi, oly sok siker babérral övezett népszínművét a Nánit. A sváb Treuzer család megható története és a Nancseit kedve, naiv szereplése még sohasem tévesztettek hatást és így kétségtelen, hogy vasárnap este zsúfolt ház nézi majd végig nálunk a bájos repírt. Ez annál inkább bizonyosra vehető, mert Molnár Aranka, a Vigaszínház fiatal művésznője aki pénteken este a Hivatalnokleány bemutatóján kezdte meg háromnapos vendégszereplését, vasárnap este Náni címszerepét játssza.

KÖZGAZDASÁG

Vásári árjegyzék:

	Árak	Forgalom
Tiszta busa	K 41.50	mm.
Rozs	" 33.50	"
Arpa	" 33.—	"
Zab	" 40.—	"
Tengeri	" 30.—	"
Burgonya	" 26.—	"
Borsó	" 1.40	"
Lencse	" 1.40	"
Bab	" 76.—	"
Köleskása	" 2.00	"

Liszt.

	Árak	Forgalom
Láng	K 1.06	mm.
Zsemle	" 70.—	"
Fehér kenyér	" 54.—	"
Barna kenyér	" 50.—	"

Takarmányféle.

	Árak	Forgalom
Széna fuvarral 100 kg. ként	K 56-60	mm.
Szalma	" 8-10	"
Atom szalma fuvarral 100 kgként	" 6-8	"
Zsupszalma	" —	"
Lucerna v. lóhere	" 60-80	"

Tüzifa.

	Árak	Forgalom
Bükk ürkm. fuvarral	K 29	mm.
Tölgy	" 29	"
Cser	" 31	"

Vegyések.

	Árak	Forgalom
Marchus I. osztályu	K 8-8.80	mm.
Ó bor literje	" —	"
Uj bor	" 4.—	"
Szilvapálinka literje	" 8.10	"
Szesz literje	" 10-12	"
Mész mm. kint	" 40.—	"
Szalonna kg. ként	" 9.60	"
Verechagyma	" 0.85	"
Fekhagyma	" 5-6	"
Barnakenyér	" 0.25	"
Szalonna, nyers friss	" 9.60	"
Köleskása kg. ként	" 2.—	"

Jószágok. — Szarvasmarhaféle:

	Árak K-ban	Forgalom
II. oszt. jármosókor	3000-6000	32 drb
III. " " " "	2000-3000	38 "
Vágómarha élőszul kilója	4.00-4.50	60 "
Féjtőstehén	800-2600	20 "
Vágóstehén kgként	3.50-4.—	40 "
1 éves úszóborjú	600-800	16 "
" " " " " "	400-800	20 "
Veras borjú kgként	3.20-3.80	46 "
Birkák és kecskék	" —	"
Báránypárja	200	"

Lovak:

1 pár kecsiló	K 3000-6000
1 " " " " " "	" 2000-4000
1 " " " " " "	" 1600-3000
1 " " " " " "	" 800-2000
1 drb 1 éves csikó	" 400-800

Forgalom volt 310.

Sertések élőszul kilója:

Malac párja	K 230-640
1 éves sertések párja	" 400-700
2 " " " " " "	" 500-800
1 drb hasas koca	" 600-1000

Falkásertések:

Forgalom sertésekéből: Süldő	26 drb
Hízott 240-300 kgr.	K 6-80 8 "
Félhízott 100-160 " " "	drb 22 " 6 " 12 "
Vegyeskönyfű	" 8. 10 "
	Malacféle " 30 "
	1 és 2 évesek 28 "
	Tenyésskocák. 61 "

90 kilón feletti hízott sertéseknél a vételár páronként 45 kiló élet és 4 százalék levonása melletti fizetendő.

Országos vásár után nagyon gyenge felhajtás volt és a vásár is gyenge lebonyolítást nyert.

Nagyvárad város árvaszéke.

3791-1917. sz.

Árverési hirdetmény.

Nagyvárad város árvaszéke a gyám-pénztárban kezelt 3 drb. összesen 1700 korona névértékű 4 százalékos záradékköteles államadóssági kötvényt (709 67. sz. 200 kor. 767.384. sz. 1000 kor. és 266.921. sz. 500 korona névértékű) nyilvános árverésen eladja.

Az árvaszék a nyilvános árverést. f. évi március hó 29 én csütörtökön d. e. 10 órakor tartja meg hivatalos helyiségében (Városháza II em. 40. sz.) Ajánlat az árverés alá jutó mindhárom kötvényre vagy külön-külön az egyes értékpapírokra is tehető, az árverés alkalmával szóbelileg, vagy az árverést megelőzőleg szabályozott árvaszékhez beadandó írásbeli nyilatkozattal.

A kikiáltási ár az egyes kötvények névértéke. Venni szándékoszt kötelesek a kikiáltási ár 1 százalékát bánatpénzzel az árverési kiküldöttnek, az árverés alkalmával lefizetni, vagy szabályozott nyugtával igazolni, hogy a bánatpénzt a városi pénztárba befizették.

Az árverők az árverési feltételeket annak bizonyítására, hogy azokat ömerek és magukra nézve kötelezőknek elfogadják saját kezűleg aláírni kötelesek. A tett ajánlat venni szándékoszt ajánlatuk megtételkor azonnal és feltétlenül kötelezi, a kiküldött ellenben csak akkor, ha az ajánlatot a gyámhatóság a kiskorú névben elfogadja. Az árvaszék a tett ajánlatokhoz kötvény nélkül, azok között szabadon választhat, jogosított ajánlatot el nem fogadai, esetleg újabb árverést tartani. A vételi illeték vevő: helyi. Az ajánlat elfogadása és az arra vonatkozó jogerős véghatározat közzétételétől számított 3 nap alatt köteles vevő a megajánlott vételárát a bánatpénz befizetésével a gyámhatóságba befizetni, mely után az értékpapírok részére kiadtnak.

Ha az ajánlattevő ezen kötelezettségének meg nem felel, a tett bánatpénzt feltétlenül elveszti, ezen kívül a gyámhatóság jogában áll 6% vagy ajánlata teljesítésére parrel késve szeritani, vagy a joggyűléstől elállni, esetleg ajánlattevő kérésére és veszélyére új árverést tartani, vagy az értékpapírokat az említett jogkövetkezmények terhe alatt másfént értékesíteni.

Nagyvárad város árvaszéke, 1917 évi március hó 17. napján tartott üléséről.

Dr. Istvánffy István
Árvaszéki elnök.

VIGADÓ mozgó-színház

Pénteken

Ikárius

dráma 3 felv.

Az előadások vasárnap d. u. 8 óraker, hétköznap 5 óraker kezdődnek.

URANIA mozgó-színház

Pénteken

Fekete rém

dráma 3 felv.

Az előadások vasárnap d. u. 8 óraker, hétköznap 5 óraker kezdődnek.

APOLLO mozgó-színház

Pénteken

Menekülő élet

történet 4 felv.

Az előadások vasárnap d. u. 8 óraker, hétköznap 5 óraker kezdődnek.

NYILTÉR.

Heti árjegyzék: Olcsó árak.

Vizespohár csiszolt üvegből	26
Borospohár csiszolt üvegből	20
Likörpohár csiszolt üvegből	30
Befőttes tányér csiszolt üvegből	40
Teáscsésze fehér finom porcellán	40
Mocacsésze színes finom porcellán	80
Majolika gyümölcs tányér színezve	60
Kávécsepur színes finom porcellán	60
Gyermekcsupor színes finom porcellán	40
Színes festett vizespohár aranyozással	80
Gyermek fűlispohár csiszolt	80
Evőkanál jó erő fémből	60
Vizeskanaló finom csiszolt üvegből	2
Borosüveg finom csiszolt üvegből	2
Befőttes állvány finom csiszolt üvegből	2
Fűszer tartó finom majolika színezve	2
Virág üvegváza színes diszítéssel	2
Virág üvegváza színes aranyozással	2
Virág majolikaváza aranyozással	2
Virág majolikaváza aranyozással	1
Virág üvegváza színes üvegből	1
Virágváza porcellán színes Roccoco	1
Látképes emlék kávésbögre	1.50
Látképes emlék gyermekbögre	1.50
Szentképes aranyozott kávésbögre	1.50
Szentelt viztartó színes porcellánból	1
Szentelt viztartó aranyozással	1.50
Szentelt viztartó színes duseranyozással	2
Szentelt viztartó finom aranyozással	3
Kávédaráló amerikai patent	7
Porcellán francia kivitelű nyeles lábos	4
Porcellán francia kivitelű nyeles lábos	8
Porcellán francia kivitelű nyeles lábos	2
Tűzálló barna porcellán tejes lábos	4
Vizeskészlet színes festett aranyozással	5
Boroskészlet színes festett aranyozással	5
Söröskészlet színes festett aranyozással	5
Liköröskészlet színes festett aranyozással	5
Teáspohár valódi alpaca foglalattal	2
China ezüst vajtartó finom kivitelben	5
China ezüst gyümölcskosár finom kivitel	5
China ezüst gyümölcs állvány színes	10
Teáskészlet színes roccoco aranyozással	12
Kávékészlet színes roccoco aranyozással	12
Feketékészlet színes roccoco aranyozással	12
Mosdókészlet színes fayence felszerelve	12
Ebédőkészlet színes roccoco aranyozással	36

Eladás nagyban és kicsinyben.

Ablak üvegezés! Répkeretezés!

KOMLÓS TESTVÉREK

üveg nagykereskedés

Zöldfa-u. 13. Telefonszáma 372.

Főszerkesztő: **Dr. KRÖGER ALADÁR**
Felelős szerkesztő: **Dr. PAPP KÁROLY**

Meghívó.

Az Olaszii Takaré- és Hitel-szövetkezet Nagy-Váradon, 1917. évi márc. hó 31-én szombaton d. u. 4 óra-kora Belvárosi Népbank helyiségében **rendes évi közgyűlést** tart. A közgyűlésre a szövetkezet tagjait tisztelettel meghívja. Nagy-Várad, 1917. évi március hó 14-én az Igazgatóság.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság jelentése és ennek kapcsán a felügyelő bizottság véleményes jelentése az általa megvizsgált könyvek és számadások veretéről, illetve kiállításáról és a felkértvény megadásának kérdése.
2. A XII. (jelenkettő) évi átvétel üzlet részlet utáni osztályok meghatározása.
3. A szövetkezet bármely tagja által a közgyűlést 8 nappal megelőzőleg írásban benyújtott indítványok tárgyalása.
4. A szövetkezet feloszlása vagy feloszlása iránti határozathozatal.
5. A szövetkezet feloszlásának elhatározása esetén a felzámoló bizottság tagjainak megválasztása.

I. Megjegyzés: Az alapszabályok 20. §-a értelmében a lejárt XII. tizenkettő évtársulattal szemben követelés csak a közgyűlés napjától számítandó egy éven belül érvényesíthető.

II. Megjegyzés: Mintán ez a közgyűlés most már másodikban hivatott egybe, az „Alapszabály” ok 22 §-a értelmében a megjelenendő tagok és az általuk képviselendő üzletrészek számára való tekintet nélkül határozatképes leendő.

Hasábos és vágott TŰZIFA

szükségletét a legnagyobb bizalommal csak **JENEI M. CÉGNÉL** szerezheti be

Nagypiac tér, Kugler és Andrányi palota. Telefon 10-13. szám.
Megrendelések pontosan kimérve, kivonatba házhoz szállítanak.

IZSÁK LIDIA
elsőrendű tűzszalon

Nagyvárad, Park-szálloda
Nagy Sándor-u. 1. díltéves.

Fűzőket a legelső divat szerint 2 óra alatt elkészítünk, kész fűzőkben egyenes tartók, melltartók és haskötőkben nagy választék. Fűzőket választás végett vidékre is küldünk, tisztításokat és javításokat pontosan elkészítünk. Szíghiget színház művésznőinek egyedüli szállítója.
:: Telefon: 11-53. ::

FATALPU CIPŐGYÁR

HAAS LIPÓT, LINOLEUM

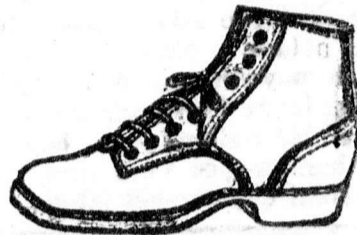
Nagyvárad, Rákóczi ut 5. Telefon 4-63.

Eladás nagyban és kicsinyben a következő gyári árakon:

Nagyság: 25-28, 29-35, 36-39, 40-46.

Borju bőr	14.40,	16.90,	19.40,	23.80.
Ia Hasiított bőr	16.90,	20.—,	21.90,	27.50.
Lóbox	18.20,	21.90,	24.40,	29.40.

Gyárak, bányák, mezőgazdaságok, gyermekmenhelyek, menelülttár orok és viszont el. dök engedményben részesülnek.

**ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**

Nagyvárad, Bémer-tér.

Befizetett részvénytőke
1.000.000 korona.

Elfogad takarékbetétet könyvecskékre és folyószámlára s azt előnyösen kamatoztatja. Leszámított váltókat. Engedélyez előnyös feltételek mellett jelzálogkölcsönöket törlesztésekre. Előleget ad érték-papírokra.

Nagyteleky és Arany János utca sarkán lévő házban az emeleten egy modern négy szobás lakás erkéllyel és mellékhelyiségekkel május hó 1-re kiadó!

Ugyanitt egy **üzlethelyiség** és egy souterrainban lévő egy szobás lakás aug. 1-re kiadó!

Értekezni lehet a házmesternél, vagy **INCZE** irodában, Bémer-tér 3-ik szám alatt.

* **Butorozott szobák** rövidebb hosszabb időre a Zöldfa-épületben kiadó. Felvilágosítással szolgál a szobakezélő. (Zöldfa-épület.)

NAGYVÁRAD VÁROS

VILLAMOS MŰVE

IRODA, RAKTÁR ÉS TELEP:

NAGYVÁRADON, VÁR-TÉR 1. SZÁM.

A telep telefonja 614.

A telep telefonja 663.

1 LITER VIZ FELFORRALÁSA
CSAK 4 FILLÉRBE KERÜL

Értesítjük a város t. közönségét, hogy a legújabb rendszerű

**Villamos vasalók,
főzőedények,
tea főzők,**

megérkeztek és a legolcsóbb árban kaphatók.

Wolftram és egyéb izzólámpák a legolcsóbb árban telefon rendelésre díjmentesen házhoz szállítatnak. Elvállalunk villamos világítási és erőátviteli berendezéseket. Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Csillárok, 1/2 wattos izzólámpapótlók 2000 gyerityafényig.

Villamos motorok nagy választékban kaphatók.

Költségvetéseket díjmentesen készítünk

Főszerele telefonja
65.

1 ÓRAI VASALÁS CSAK
12 FILLÉRBE KERÜL.

Főszerele telefonja
55.